

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 108: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov for Færøerne om udgifterne i strafferetsplejen og lov for Færøerne om rettens pleje. (Suppleanter til Den særlige Klageret, ophævelse af pligten til at betale afsoningsomkostninger på Færøerne og administreret dommerbede på Færøerne m.v.).

Af justitsministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 11/1 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Qvist Jørgensen (S):

Dette lovforslag sigter især på at indføre de samme regler på Færøerne, som allerede gælder i Danmark på en række områder inden for retsplejen. Også for at spare hr. Bjørn Elmquist for den pædagogiske gennemgang af dette lovforslag vil jeg orientere om, at det drejer sig om følgende punkter:

For det første skal strafafsonernes pligt til at betale for deres afsoning nu også bortfalde på Færøerne. Hertil kommer der en række mindre ændringer af den færøske retsplejelov, således at den kommer til at svare til den danske. Provenutabet ved denne ligestilling er til at overse; det drejer sig om ca. 100.000 kr.

Der bliver, hvis lovforslaget bliver vedtaget – hvad vi regner med at det gør – indført to sorensskrivere, altså dommere, på Færøerne, der bliver indført en ekstra suppleant til Den særlige Klageret, reglerne om tinglysningsdokumenter ændres, og endelig følger der en konsekvensrettelser, for så vidt angår retten i Gentofte, der jo ikke ligger på Færøerne.

Men det er, hvad det indeholder, og det er det, som vi giver et tilsagn om at ville bakke op og også et tilsagn om, at vi vil medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

Ulla Tørnæs (V):

Under behandlingen af det foregående lovforslag blev det nævnt, at der her var tale om alt godt fra havet; det kan jeg til fulde tilslutte mig.

Men vi vil i Venstre gerne medvirke til de ændringer eller måske nærmere de moderniseringer af retsplejeloven, som der lægges op til i dette lovforslag, som berører mange meget forskellige områder. Det er klart, at hvis det på no-

gen måde kan smidiggøre arbejdet i Den særlige Klageret, at der fremover udpeges yderligere en suppleant for hver dommer, sådan som klageretten selv har påpeget det, vil vi i Venstre gerne medvirke til det.

De foreslåede ændringer vedrørende den færøske strafferetspleje handler om at ligestille den færøske lovgivning med dansk ret, og det kan vi naturligvis give vores fulde støtte til. Jeg har forstået, at det færøske hjemmestyre har givet sin fulde tilslutning til de foreslåede ændringer, også når det gælder ændringerne vedrørende rettens pleje på Færøerne, hvor der er tale om en implementering af en vedtagelse på finansloven for 1994.

Vi støtter også moderniseringen af retsplejelovens § 19, stk. 2, hvor jeg gerne vil understrege det, som er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, nemlig at man i langt højere grad kan benytte moderne samfærdsels- og kommunikationsmidler. Den præcisering af retstilstanden, der lægges op til vedrørende bekendtgørelse af 2. tvangsauktion, må vel siges at have en mere teknisk karakter.

Med disse bemærkninger kan jeg sige, at Venstre støtter lovforslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Det er jo ikke det store, epokegørende lovforslag, vi behandler. Hvis det er starten til den budede retsreform, der skal komme i løbet af de næste par år, starter vi jo i hvert fald småt og stille.

Men vi kan selvfølgelig støtte, at der kommer en ekstra suppleant til Den særlige Klageret. Vi synes også, det er i orden, at man moderniserer den færøske retsplejelov, således at man, da man nu er to dommere, eller, som det hedder deroppe, to sorensskrivere, så også retter loven, således at den er i overensstemmelse med den beslutning, der blev truffet i forbindelse med finansloven sidste år.

Der er et enkelt punkt, vi er utilfredse med, og det er det, at man også vil indføre den regel på Færøerne, som blev indført her i den sydlige del af rigsfællesskabet sidste år, nemlig at folk, der sættes i fængsel eller i hæfte, nu ikke skal betale de ca. 100 kr. om dagen, som de hidtil har skullet, hvis de var i stand til det.

Vi synes, det er et galt signal at sende. Vi synes, det er helt i orden, hvis man ved om mennesker, der sidder i fængsel, at de, når de kommer ud på et eller andet tidspunkt, ikke har nogen mulighed for at betale, at man så selvfølgelig

lig ikke starter deres resocialisering med at give dem en gæld på 10.000, 20.000, 30.000 eller 40.000 kr.

Men det er jo ikke kun den type mennesker, der sættes i fængsel eller afsoner hæftedomme; det er også andre mennesker. Det kan være folk, der har begået økonomisk kriminalitet og sidder og griner enten ad det danske samfund eller ad det færøske samfund ovre i England; det kan være spritbilisten, der har råd til at køre BMW eller Mercedes eller en anden god bil, og som er inde at afsoner en hæfestråf på 3 eller 4 uger. Hvorfor skal han – eller hun for den sags skyld – ikke betale den afgift, man hidtil har haft for at benytte fængslerne, hvad enten det er i Danmark eller på Færøerne?

Det er vi altså utilfredse med. Vi vil overveje, om vi vil stille et ændringsforslag. Nu gælder dette jo kun Færøerne; i Danmark kan vi ikke ændre det, det stemte vi imod, men det blev vedtaget. Men vi vil overveje, om det er rigtigt at afskrive det beløb, som godt nok ikke er stort, men det var da trods alt 139.800 kr., man fik ind sidste år, og vi synes, det er et galt signal.

Men bortset fra det synes vi, at resten af lovforslaget er godt og rigtigt, og det kan vi helt tilslutte os.

Margrete Auken (SF):

Først vil jeg takke hr. Poul Qvist Jørgensen for, at han var i stand til at læse ministerens fremsættelse, hvor ministeren ganske rigtigt denne gang pædagogisk havde forklaret os, hvad forslaget går ud på. Det vil jeg så også takke ministeren for. Jeg synes egentlig, det er rart, når man har en sådan sammenfatning; så kunne vi have sparet hr. Bjørn Elmquist før. Men jeg var taknemlig over, at vi fik forklaringen.

Så vil jeg sige, at det er også interessant, at der er politik i det her forslag, det var jeg slet ikke klar over, men det skal ikke afholde mig fra at sige, at vi vil støtte det. Vi synes, at når vi nu her i den sydlige del af rigsfællesskabet har afskaffet, at man skal betale, så skal de betrængte færinger dog, som verden nu ser ud, også have lov at blive fri.

Der var en enkelt lille ting, som undrede mig ved gennemlæsningen, og det var, at man tilsyneladende ikke har spurgt på Færøerne, om den dér lysningsret eller -pligt, eller hvad det nu hedder, passer dem deroppe også. Altså det ser jo vældig eksotisk ud, når man læser det igen, men det ville være meget rart lige at være sikker på, at hjemmestyret på alle punkterne er

på linje med forslaget, fordi det letter det jo yderligere, hvis vi skal sige, at vi vil tilslutte os.

Pia Kjærsgaard (FP):

Som det er blevet nævnt, omhandler forslaget forskellige områder i retsplejeloven, og det væsentligste er jo nok det, der også har været omtalt her i dag: at der udpeges en ekstra suppleant for suppleanten for den egentlige person ved Den særlige Klageret, hvor der åbenbart har været problemer med indkaldelserne. Det kan Fremskridtspartiet tilslutte sig, og vi kan tilslutte os forslaget som helhed.

Jeg vil godt erklære mig enig med den konservative ordfører, der var – ligesom vi var – og fortsat er imod, at man ophæver afsoningsomkostningerne i Danmark. Nu gør man det altså på Færøerne.

Man kan diskutere, om det ikke bør være ens. Nu skal det selvfølgelig ikke blive til en diskussion, vi har haft én gang i det danske Folketing, men under alle omstændigheder har jeg lyttet opmærksomt til, hvad den konservative ordfører sagde om et eventuelt ændringsforslag, og jeg synes da lige, vi skal drøfte i udvalget, om det er umagen værd.

Det er som sagt det samme, der skal gennemføres på Færøerne vedrørende afsoningsomkostningerne, som er blevet gennemført i Danmark, og økonomien i det – det må vi jo erkende – er ikke det store. Men det er ikke altid det store i økonomien, man skal se på, men også, om det rent symbolske i det faktisk er lidt urimeligt. Og de begrundelser om resocialisering, som man har brugt i dette forslag, ligesom man gjorde det under det lignende forslag vedrørende Danmark, er jeg enig i er forklare.

Men alt i alt tilslutter Fremskridtspartiet sig også lovforslaget.

Bjørn Elmquist (RV):

Først tak til hr. Poul Qvist Jørgensen fra Socialdemokratiet, fordi han så hurtigt tog ved lære, havde jeg nær sagt. Jeg synes, det var godt, vi lige fik kridtet banen op fra starten af diskussionen.

Fra Det Radikale Venstres side kan vi tilslutte os dette forslag. For så vidt angår det med afsoningsomkostningerne, kan vi jo få en diskussion i udvalget om det også.

Det er ikke så enkelt som så at sige, at de, der har råd til det, skal betale, for så kommer der jo let en straf i straffen over for dem, som måske har råd til det, og så kommer man ind i nogle

overvejelser: Hvem har så råd til det? Hvem burde have råd til det? Og så ender vi jo nok lynhurtigt med, at så er kravet, at alle skal betale deres afsoningsomkostninger.

Der er vist også steder i USA, hvor den dødsdømte kommer til at betale for giften, der bliver brugt, eller elektriciteten, der bliver brugt til stollen.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Kun en enkelt bemærkning til den radikale ordfører, der siger, at hvis det er de 10-15 pct., eller hvor mange det nu er, der har råd til det, der skal betale, så er det en ekstra straf i straffen.

Ja, det er den ene måde at se på det på. Man kunne vel også vende det om og sige, at nu har vi gennem mange generationer både på Færøerne og i Danmark haft den regel, at alle strafafsonere skulle betale et beløb, som i øjeblikket eller hidtil har været ca. 100 kr. om dagen. Men så har vi gjort det i erkendelse af, at mange af dem ikke var i stand til det, og for ikke at få de problemer med, at man startede med gæld, har vi sagt, at der er nogle, vi eftergiver beløbet, fordi det er uerholdeligt, og så indkræver man det ikke.

Og dér kunne man jo sige, at vi holder fast i princippet på Færøerne, i hvert tilfælde princippet om, at man skal betale, men så giver vi en særlig lempelse til de mennesker, der ikke kan betale. I stedet for at sige, at det er en ekstra straf, fortsætter vi med det system, vi altid har haft, og så gør vi bare det, at vi giver en lempelse til de mennesker, der ikke kan betale. Det er altså en belønning i stedet for en straf. Sådan kan man altså også vende det om.

Søren Søndergaard (EL):

Enhedslisten har ingen indvendinger mod de foreslåede ændringer.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Tak for en meget bred tilslutning. Jeg kan oplyse, at det, der i lovforslaget vedrører Færøerne, har Færøerne givet tilsagn om og har ønsket at få ændret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk nej til Europol.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL).

(Fremsat 16/12 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Det foreliggende beslutningsforslag, som medlemmer af Enhedslisten har fremsat, går ud på, at Danmark ikke skal tilslutte sig den kommende konvention om oprettelse af Europol.

Som det fremgår af beslutningsforslagets bemærkninger, nærer Enhedslisten en markant bekymring for oprettelsen af Europol. Det er således forslagsstillernes opfattelse, at Europol vil udgøre det første skridt mod oprettelsen af et egentligt unionspoliti af samme type, som vi kender det fra det amerikanske FBI, og at Europol vil medføre en svækkelse af retssikkerheden i såvel Danmark som i de øvrige lande i EU.

Jeg er ikke enig i Enhedslistens fremstilling, og jeg kan heller ikke anbefale, at man vedtager forslaget. Der er en række grunde til det. Lad mig på nuværende tidspunkt bare fremhæve et par af disse.

Regeringen er for det første grundlæggende uenig med Enhedslisten i, at Europol er det første skridt i retning af et unionspoliti. Europolkonventionen vil således ikke indebære nogen form for afgivelse af suverænitet for de enkelte medlemslande.